

Białystok, 21 sierpnia 2012 roku

OB-III.431.8.2012.AS

POLECONY

Pan

Za zwrotnym potwierdzeniem
odbioru

Kazimierz KOZUCHOWSKI

Burmistrz Augustowa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę w Urzędzie Stanu Cywilnego w Augustowie w dniach 21-23 maja 2012 roku przeprowadzili pracownicy Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku

1. **Ewa Monika Bielewska** – kierownik Oddziału ds. Rejestracji Stanu Cywilnego, Obywatelstwa i Repatriacji – pełniąca funkcję przewodniczącej zespołu
2. **Konrad Michałowski** – inspektor wojewódzki w Oddziale ds. Rejestracji Stanu Cywilnego, Obywatelstwa i Repatriacji,
3. **Anna Sosnowska-Adamska** – inspektor wojewódzki w Oddziale ds. Rejestracji Stanu Cywilnego, Obywatelstwa i Repatriacji

na podstawie pisemnych upoważnień do kontroli Nr 1/2012, Nr 2/2012 i Nr 3/2012 znak OB-III.431.8.2012.DR z dnia 18 maja 2012 roku wydanych z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Kierownika Oddziału w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku.

Przeprowadzona kontrola była kontrolą planową dotyczącą oceny prawidłowości realizacji zadań określonych ustawą z dnia 29 września 1986 roku – Prawo o aktach stanu cywilnego (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264), rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 roku w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. z 1998 roku, Nr 136, poz. 884 z późn. zm.), ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 220, poz. 1414).

Kontroli podlegał okres od 01 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z uchybieniami.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że:

W okresie objętym kontrolą Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego przestrzegał właściwości miejscowej w sprawach rejestracji stanu cywilnego.

Akty stanu cywilnego sporządzane są przy wykorzystywaniu systemu komputerowego (§ 2 ust. 1 rozporządzenia) poza aktem urodzenia Nr 402/2011 oraz aktem zgonu Nr

KANCELARIA OGÓLNA
Przyjęt 2.1.SIE.2012

310/2011, które sporządzono pismem ręcznym. Stosowana jest właściwa numeracja aktów stanu cywilnego – zgodnie z zasadami określonymi w przepisach § 2 ust. 2 i 3, § 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. Nr 136, poz. 884 z późn. zm.).

Księgi stanu cywilnego za 2011 rok zostały prawidłowo zamknięte – zgodnie z § 12 rozporządzenia.

Wszystkie akty stanu cywilnego były podpisywane przez Kierownika USC lub Zastępcę Kierownika USC i przez osoby zobowiązane do ich podpisania.

Dokumenty do akt zbiorowych aktów urodzeń, małżeństw i zgonów kompletowane są w sposób zgodny z art. 17 ust. 2 p.a.s.c. oraz z § 15 rozporządzenia MSWiA. Każdorazowo znajdowały się w nich dokumenty stanowiące podstawę sporządzenia aktów.

Akty urodzenia sporządzone na podstawie zgłoszenia noworodka zostały sporządzone prawidłowo. Dane zawarte w aktach urodzenia są zgodne z danymi zawartymi w dokumentach zebranych w aktach zbiorowych, poza jednym przypadkiem (akt urodzenia Nr 170/2011), w którym błędnie wpisano nazwisko rodowe matki. Jednakże Kierownik USC decyzją Nr USC.5352.1.43.2012 z dnia 01 czerwca 2012 r. podjętą z urzędu orzekł o sprostowaniu błędu w niniejszym akcie.

W przypadku aktów małżeństw zawartych przed Kierownikiem USC stwierdzono, że osoby zawierające związek małżeński były pełnoletnie. Zachowany został termin miesięczny od daty złożenia pisemnych zapewnień przez nupturientów (w dziewięciu przypadkach została wydana decyzja o skróceniu miesięcznego terminu określonego w art. 4 k.r.i o). Osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo złożyły Kierownikowi USC dokumenty wymagane przepisami prawa, niezbędne do zawarcia małżeństwa.

Zaświadczenia stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa wydawane były zgodnie z treścią przepisu art. 4¹ k.r.i o.

Zaświadczenia stanowiące podstawę sporządzenia aktów małżeństw zawartych w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 k.r.i o. zostały sporządzone i podpisane przez upoważnione osoby oraz wpłynęły do USC w wymaganym ustawowo terminie - na zaświadczeniach odnotowywano datę ich wpływu do Urzędu. Małżeństwa były zawarte w terminie ważności zaświadczenia.

We wszystkich sprawdzonych aktach małżeństw dane zawarte w aktach małżeństw były zgodne z danymi zawartymi w zaświadczeniach w zakresie daty i miejsca zawarcia związku małżeńskiego oraz imion i nazwisk małżonków.

Wszystkie akty zgonów sporządzane na podstawie karty zgonu były sporządzane prawidłowo (96,5% badanych aktów zgonu). Zgłoszenia zgonów dokonywane były prawidłowo i w ustawowym terminie, zgodnie z treścią art. 64 p.a.s.c. Nie stwierdzono rozbieżności pomiędzy treścią aktów zgonu a treścią kart zgonu, na podstawie których akty zostały sporządzone.

W siedmiu przypadkach Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w treści decyzji dot. wpisania zagranicznych aktów stanu cywilnego do polskich ksiąg powołał niepełną podstawę prawną - art. 73 p.a.s.c.

W pięciu przypadkach w wydanych decyzjach: dot. wpisania zagranicznych aktów stanu cywilnego do polskich ksiąg (akty urodzenia Nr 180/2011, 188/2011, 300/2011 oraz akty małżeństwa Nr 82/2011 i Nr 111/2011) oraz w decyzjach dot. uzupełnienia tych aktów, a w przypadku aktów małżeństwa Nr 82/2011 i Nr 111/2011 także w decyzjach dot. ich sprostowania druga ze stron nie brała udziału w prowadzonym postępowaniu – co stanowi 9,68 % sprawdzonych decyzji.

W aktach zbiorowych do aktów stanu cywilnego sporządzanych na podstawie decyzji podjętych w trybie art. 73 ust. 1 p.a.s.c. znajdują się dokumenty stanowiące podstawę sporządzenia aktów w ww. trybie.

W czterech przypadkach (akt urodzenia Nr 228/2011 oraz akty małżeństwa Nr 9/2011, Nr 12/2011, Nr 259/2011) w wydanych decyzjach Kierownik USC nie odzwierciedlił faktu, iż strony działały przez pełnomocnika.

W dwóch przypadkach (akt urodzenia Nr 77/2011 oraz Nr 83/2011) w aktach zbiorowych brakuje zwrotnego potwierdzenia odbioru decyzji dotyczących transkrypcji oraz uzupełniania aktów stanu cywilnego – przez wnioskodawcę (decyzje wysłane zostały pocztą).

W przypadku jednego aktu małżeństwa sporządzonego na podstawie decyzji o wpisaniu zagranicznego aktu małżeństwa do księgi polskiej, Kierownik USC nie określił nazwiska dzieci pochodzących z tego małżeństwa.

Ponadto w przypadku jednego aktu małżeństwa sporządzonego na podstawie decyzji o odtworzeniu zagranicznego aktu małżeństwa (akt małżeństwa Nr 228/2011) błędnie wpisano w decyzji nazwisko rodowe matki mężczyzny. Jednakże Kierownik USC decyzją z dnia 31 maja 2012 r. Nr USC.5352.1.44.2012 podjętą z urzędu orzekł o sprostowaniu oczywistego błędu pisarskiego w niniejszym akcie.

W przypadku aktu małżeństwa Nr 34/2011 (sporządzonego na podstawie decyzji podjętej w trybie art. 73 ust. 1 prawa o asc) decyzją Zastępcy Kierownika USC orzeczono (m.in.) o sprostowaniu zapisu nazwiska kobiety noszonego po zawartym związku małżeńskim z formy męskiej na żeńską; taka zmiana zapisu formy nazwiska z męskiej na żeńską powinna nastąpić w drodze zmiany nazwiska orzeczonej na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska, gdyż nie można jej traktować jako błędu pisarskiego.

W dwóch przypadkach Kierownik USC podejmując decyzje o uzupełnieniu aktów małżeństwa (wpisanych w trybie art. 73 ust 1 prawa o aktach stanu cywilnego) w zakresie niektórych danych uzupełniał te akty w istocie o dane, które już zostały wpisane na podstawie aktu zagranicznego, tym samym powielając ich treść.

W przypadku podjęcia decyzji o sprostowaniu i/lub uzupełnieniu w aktach stanu cywilnego, w rubryce wzmianki dodatkowe nanoszone były informacje o podjętych decyzjach. W jednym przypadku wzmianka dodatkowa była naniesiona na podstawie decyzji, która nie stała się ostateczna (stanowi to 1,47 % sprawdzonych decyzji dot. sprostowania i uzupełnienia aktów stanu cywilnego).

Losowa kontrola dokumentacji wykazała, że odpisy aktów stanu cywilnego wydawane były osobom uprawnionym do ich otrzymania na podstawie art. 83 p.a.s.c. Wnioskodawcy potwierdzali fakt i datę odbioru odpisów podpisem na podaniu, zaś w przypadku doręczenia za pośrednictwem poczty, w aktach znajdowało się zwrotne potwierdzenie odbioru.

W skontrolowanych sprawach z zakresu zmiany imion i nazwisk zostały zachowane wymogi formalne określone w art. 10 ustawy z dnia z 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. Nr 220, poz. 1414). Podstawy prawne powołano w decyzjach prawidłowo.

Decyzje zostały podjęte na wniosek osób, których dotyczyła zmiana nazwiska lub imienia. Uzasadnienie wniosku oraz dołączone dokumenty wskazują na zasadność podjętych przez Kierownika USC w Augustowie rozstrzygnięć.

Księgi stanu cywilnego w Urzędzie Stanu Cywilnego w Augustowie są należycie zabezpieczone przed uszkodzeniem, zniszczeniem, kradzieżą oraz dostępem osób trzecich.

Mając na względzie powyższe oceny i uwagi wnoszę o:

1. przytaczanie w podejmowanych decyzjach dotyczących wpisywania zagranicznych aktów stanu cywilnego do ksiąg polskich pełnej podstawy prawnej, t.j. art. 73 ust. 1 prawa o asc;
2. przestrzeganie w prowadzonych postępowaniach przepisów kodeksu postępowania administracyjnego tj: przepisu art. 61 § 4 dotyczącego zawiadamiania o wszczęciu postępowania administracyjnego oraz wyrażonej w art. 10 § 1 zasady czynnego udziału stron w każdym stadium postępowania. Brak bowiem udziału strony bez jej winy w jakimkolwiek stadium postępowania stanowi podstawę do jego wznowienia na wniosek strony – art. 145 § 1 pkt 4 w zw. z art. 147 Kpa;
3. zwrócenie uwagi aby w sytuacji, gdy strona działa przez pełnomocnika, fakt ten był odzwierciedlony w decyzjach wydawanych przez Kierownika USC;
4. wyegzekwowanie od polskiej placówki dyplomatycznej oraz polskiego urzędu pocztowego dowodu dostarczenia decyzji administracyjnych stronom (dot. odpowiednio aktu urodzenia Nr 77/2011 oraz aktu urodzenia Nr 83/2011);
5. podjęcie czynności mających na celu określenie w akcie małżeństwa Nr 12/2011 brakującego nazwiska dzieci pochodzących z tego małżeństwa;
6. należy pamiętać, iż sprostowanie i uzupełnienie aktów stanu cywilnego może nastąpić na wniosek strony bądź z urzędu na podstawie wcześniejszych aktów stanu cywilnego. Zmiany zapisu nazwiska kobiety noszonego po zawartym związku małżeńskim z formy męskiej na żeńską można dokonać jedynie w trybie przewidzianym ustawą o zmianie imienia i nazwiska;
7. zwrócenie uwagi, aby transkrybowane akty stanu cywilnego nie były uzupełniane o dane, które już zostały wpisane na podstawie aktu zagranicznego,
8. przestrzeganie zasad wynikających z *art. 21 ust. 2 prawa o asc*, tj. wpisywanie wzmianek dodatkowych w aktach stanu cywilnego na podstawie ostatecznych decyzji;

Odstępuje się natomiast od wydania zaleceń pokontrolnych:

- dotyczących uchybień powstałych przy sporządzaniu aktu urodzenia Nr 170/2011, bowiem decyzją z dnia 01 czerwca 2012 r. Nr USC.5352.1.43.2012 podjętą z urzędu Kierownik USC Augustów orzekł o sprostowaniu oczywistego błędu pisarskiego w ww. akcie;

- dotyczących uchybień powstałych przy sporządzaniu aktu małżeństwa Nr 228/2011. Decyzją z dnia 31 maja 2012 r. Nr USC.5352.1.44.2012 podjętą z urzędu Kierownik USC w Augustowie orzekł o sprostowaniu oczywistego błędu pisarskiego w ww. akcie małżeństwa.

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości w przyszłości.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Podlaskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Andrzej Władysław Gawłowski
Dyrektor Wydziału
Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

21.08.2012 r.
Anna Sosnowska-Adamska